Limnychenko, Vasyl'
Khurtovyna

UNIVERSITY OF TORONTO
VELUT ARBOR ÆVO

Василь Лімниченко

Журтовина

(Поезії).

ЛЬВІВ.
ВИДАВНИЦТВО „ДОБРА КНИЖКА“
1921.

ВАСИЛЬ ЛІМНИЧЕНКО.

ХУРТОВИНА

(ПОЕЗІЇ).

ЛЬВІВ.
ВИДАВНИЦТВО „ДОБРА КНИЖКА“.
1921.

З. ч. п. 16800.

З друкарні Ставропиґійського Інститута
під управою Ю. Сидорака.

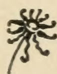
Мій скорбний спів рванувся із грудей
У буйний світ розбілля,
Де ллється кров замучених людей,
Царює дух похмілля.

І затремтів над скелями Карпат,
Над гніздами соколів:
Бо чув весілля сталевих гармат
І голосних пістолів.

Залебедів риданням сироти
В огні твердої стали:
Бо мої рідні, втомлені брати
Сотками умірали.

Й понісся, наче білий Херувим,
В тюремні казамати,
Щоби над моїм братом неодним
При смерти заридати...

Загомонів акордом огневим
Над рідними хатами —
Ридав з народом і тужив із ним
За кращими літами...

На дворі хуртовина заводить...

На дворі хуртовина заводить...

На дворі хуртовина заводить,
Гне вільхи, ломить гілля дерев —
На розпутті хрести поломила,
Заревла під селом, наче лев. .

На роздоллі схилилися лози,
До самої землі прилягли,
Заскрипіли високі трепети
Тай у трави спочити лягли.

Шелестять всі жита колосисті
На просторах загонів і нив,
А зарінки пусті, придоріжні,
Вітер пиллю завіяв, покрив...

У степу та на чистому полі
Вихор виє, мов хижий шакаль:
— Це ридає в степах України
Невольнича судьба та печаль.

— — — — — — —

Всі, що жили життям України,
Завізвали народ до борби:
„Гей до бою, брати, до прибою,
До життя підніміться, раби!“

І помалу, гей трави по бурі,
Повставали великі й малі
І полинули орлиним летом
Привітать тихий рай на землі.

— — — — — — — —

Тихі села мойого народа
Біль полумям обняв, запалив;
Туча громом братів привітала,
Як Жидів під горою Хорив.

— — — — — — —

„Всіх рабів на хрести розпинати“
Залунав лютий зов ворогів...
...І полилася кров неповинна
Нарід з болю притих, занімів...

Поросли вже травою могили,
Похилились хрести на гробах,
Де червак точить тіла козачі,
Що лягли в останніх борбах...

І булатні шаблі поховали
Молодії, завзяті борці,
В чужині, на скитальстві, блукають
Помарнілі, бліді гей мерці.

Та вони присягли перед Богом,
Поклялись на життя і на скон,
Що умруть у борні за свободу,
Або ввійдуть у свій Єрихон!

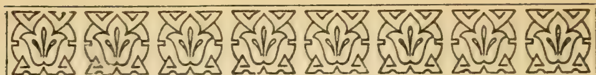
— — — — — — —

Молодії сини України!
Хай ревуть життєві буруни,
Хай над нами гуде хуртовина,
Стіймо кріпко! — слабії вони...

Хай піниться житейськеє море.
Нехай виють холодні вітри,
Хай наш ворог у дикому шалі
Наше тіло у порох зітре —

Духа Правди ніхто не поборе.
Не розвіє гарячу любов...
Ними волю Вкраїні добудем.
Ними рушимо землю з основ! —

До побіди!

У мою родинну хатину прибився,
З вітрами прилинув з далекого світа
Мій дух, що блуканням по світі втомився,
Сумний наче доля черця-єреміта.

Й мойому Отцеві став розповідати
Як лихо живеться на світі братам,
Як гірко в неволі свій вік вікувати,
Як важко глядіти у вічі катам...

Й мойому Отцеві став скаргу казати,
Як лихо на світі убогому жить,
Як тяжко слабому, без сили блукати...
— Бо сила на світі усе побідить.

Й почав він у Батька просити-молити,
І яв він питати, що треба робить,
Щоб сили слабого знова воскресити,
Щоб нарід до бою, до діл оживить...

Бо нарід наш плаче плачем Єремії
При згадці про рідний, далекий Сіон...
І гаснуть у нього великі надії
І слабне вже віра, як ранішний сон.

А з вітром говорять стрілецькі могили
Й світами убитих проноситься зов:
„Завіщо ми голови буйні зложили,
За що молоду проливали ми кров?“

Бо вже зледеніли гарячії сльози
Опущених, бідних, голодних сиріт,
Що в люту негоду, в найбільші морози
Батьки їх лишили, забув про них світ.

І вчув він Отцеве ласкавеє слово,
Що трохи всмирило незмірний мій біль....

*

* *

Наш нарід зірветься до бою на ново,
Піде гураґаном загонами піль
І громами тучі безмежного болю
Забє над хатами ворожих осель!
А піде в надії на кращую долю,
Неначе в обіцяний край Ізраель...

І проклін неволі полине світами
Невольників тьми побудити зі сну,
Усі поневолені підуть за нами
І всі з'єдиняться у силу одну!

Загріті любовю до бідного роду,
Душею з'єдинені, тілом одні,
Куватимем волю свойого народу
В завзятій, крівавій — останній борні.

І кожен, хто з нами, хай свою хатину
Знамям України тоді назначить,
Бо гнів наш народній у бою годину
Лиш тих, що за нами будуть, пощадить..

А тих, хто не віритиме в наше діло,
Хто з серед дороги вертатиб хотів,
Хто в бою за волю вступавсяб несміло —
Каратиме Бог, як невірних Жидів.

Бо бій цей — гнів Правди! За правдуж
[умерти,
За людськую кривду йти в лоно гробів.
За сльози сирітські сміятись зі смерти —
Це клич наш могутній, це народній спів.

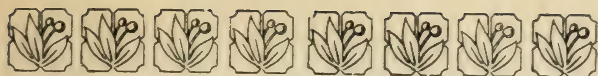
*

* *

Лиш жиймо в злагоді, любімося — браття!
А кращую долю добудем тоді,
Як з лона любови заблисне завзяття
І зродяться сили палкі, молоді.

І нині, в велику, важкую мінуту,
Звернімо у Діло всі сили життя,
А волю добудем Країні закутій!
Лиш більше любови, лиш більше діла!

Хто нам храми попалив?

Ніченько темная,
Тиха, таємная,
Горда на чар забуття! —
Ти — моя чорная
Смута пустарная,
Я — твоє вірне диття.

Бурею сточені,
Вихром столочені
Скелі родимих Карпат! —
Тихі, засмучені,
Пусткою змучені
Начеб і я... яж ваш брат!

Гори високії
Та одинокії,
Земле без крови й катів!
Ви ще не зрошені,
Ви ще не скошені
Так, як край моїх братів!

Хмари розвіяні,
Вітром леліяні,
Де ваша міць, де ваш грім?

— Ви вже розбилися,
Громиж лишилися
Там, де мій брат, де мій дім!

Чисті та вільнії,
Буйні, весільнії
Співи пісень чарівних! —
Чом ваш схвильований
Гомін розкований
В моїм народі притих?

Нащо безсильнії
Стони могильнії
Рідне село прилягли?
Де борці ділися?
Де розлетілися?
Де їх гроби, де лягли?

Всіми з'усиллями
Хочу із хвилями
Вітру блукать по полях
І розридатися...
І роззиратися,
Де хто з юнацтва поляг?

Понад могилами
Дужими крилами
Моїх жалів злопочу,
Щоб з розпорошених,
Хробами точених,
Кожній мерлець мене чув.

І розридаюся...
І розспіваюся
Співом пекольних скорбот:

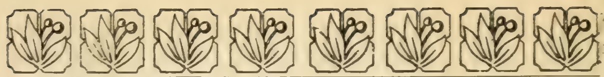
„Гордо ви гинули,
„Гордо ви линули —
„Та за слабий був Ваш льот!

„Людеж невтомлені,
„Кріси невломлені
„Є ще між нами й тепер
„Але розлючений
„Нарід замучений
„Духом любови завмер.

„Бо посварилися
„Й світом розбрилися
„Діти чарівних долин
„І затрівожені,
„Хворі, знеможені
„Ходять... немов блудний син.

І розридаюся...
І розспіваюся
Смутком скрівавлених нив:
„Браття-невольники,
„Вічні „розкольники“,
„Хтож нам храми попалив?!

Дзвін ударив на трівогу...

Дзвін ударив на трівогу
В надбитії криси,
Бо борці вже знемагали
Й ломилися списи.

Дзвін ударив на трівогу
Холодним сердечком,
Бо руїна пройшла кожнім
Селом та містечком.

Задзвонили на трівогу
Розбитим вже дзвоном
На скитальстві, із тугою
За рідним загоном.

А як линули до рідних
Ті звуки нестримні,
То невольники тремтіли
Голодні та зимні.

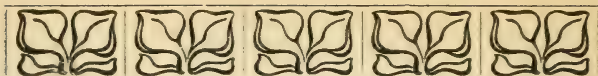
А як дзвони покаяння
В чужині заграли,
То тюремники холодні
В тюрмах умірали.

Ї знемощілі лебеділи
Слабими словами:
„Літа наші молодії —
Не жаль нам за вами!

„Наша мука не загине
В вогких казаматах,
А полине за вітрами
Від хати до хати.

„Запалить братнії душі
Завзяттям, тугою,
І пірве їх до змагання,
Покличе до бою!“

Крівaві гнізда.

Над поритою землею
Линули зітхання
Тих, що вчора покінчили
Своє вікування

Шелестіло та шуміло
Колосисте жито:
Вчора зрана серед поля
Отамана вбито.

Розхилялося, тремтіло
Золоте колосся:
Впали трупом до одного,
Всім не повелося.

Колихалося, клонилось
Степовеє зілля:
Хто їх змиє, хто скупає
На сумне весілля?

Шевеліли барвні цвіти
Сині та біляві:
Хто їм вінці посплітає
На чола крiваві?

Похилилася, скрипіла
Сосна віковая:
Хто їм трумни всім поробить,
Хто їх поховає?

Серед гаю степового
    Берізки хилились:
Хто хрести їм приготує
    На їхні могили?

Чайка тихо заскигліла
    (Втихли соловії):
„Гей — збірайтеся на раду
    Всі, що ще живії!...

„Поховайте тих, що впали,
    Висипте могили
Тай засійте їх квітками,
    Щоб з весною цвили!

„І орлів кріваві гнізда
    Бережіть, пильнуйте.
Коло них хрести мраморні
    Здвигніть, побудуйте!

„Хай ваш дух змаганням битий
    Все до них прилине.
Хай їх память між живими
    До віка не згине!

„Там у хвилях знемагання
    Набірайте сили
І навчітесь так любити,
    Як вони любили...

„Там лічіте хворі крила
    До нового льоту,
Вчітесь нести хрест неволі
    На гору Голготу!...“

Інвалід.

Серед ночі вітри скавуліли
Під убогим сєлом,
А хвиляста трава шепотіла
Сумовитий псалом.

Золотисте колосся тремтіло,
Хвилювало в імлі,
А як ранком на небі зоріло,
Прилягло до землі.

І хилилися польнії цвіти.
В трав обійми клались,
А як стало на світі сіріти,
Вони всі піднялись...

Тихим смутком, важкою тугою
Шевеліли її луги —
А шляхом мандрував самотою
Інвалід без ноги.

— — — — — —

Гомінливим весіллям неділі
Спалахнули хати, —
Інваліда, слабого на тілі,
Пе пізнали брати.

Задзвонили у дзвони залізні
Козаки при Дніпру —
Ой далекі ви дзвони, ой пізні:
Я калікою вмру...

Тюремник.

Царює ніч глуха та темна,
Ніде ні зірки, ні світила,
Лиш башта кліпає тюремна
Одним вікном як сном могила.

У тім вікні без шибів рами,
Лише залізні грубі крати —
А за вікном в журбі й безтямі
Тюремникові сниться мати.

Вогкі, счорнілі мури замку
Обняв холодний подув вітру
І отворив віконну рамку
Й казав: „Я твої сльози зітру“.

„Я твою душу невмірущу
Обівю в огневії шати
І там, де ти родився, пущу...
Бо вже згоріла твоя хата.“

„А твої очі непроглядні
Закрию віком домовини —
Бо людські руки безпощадні
Розбили вже твою родину...“

Вітрець примкнув віконну рамку
І тихо-тихо засміявся, —
А сірий дах старого замку
Від цього сміху аж здрігався...

Скарга.

Весняної ночі зірки промінисті
Мій дух розбудили тай розколисали
Вітрами надії з далекого світа,
Де ще не замовкли весільні гейнали.

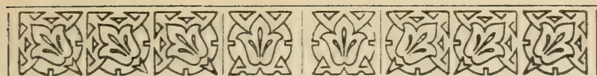
Я глянув на тихі, пусті перелоги,
На селище бідне, зруйноване, чорне...
— Ой деж тії люде, що правди шукають,
Ой хтож мою душу розрадить, пригорне?

Нема в мене друга, немає дружини,
Комуж мені скаргу мою розповісти,
Де йти по пораду, до кого схилитись,
Кому розказати трівожнії вісти:

Столочені ниви родинного краю
Засіяні трупом, кервою политі —
Веселії села огнем спалахнули,
Церкви погоріли і школи розбиті.

Комуж мені скаргу мою розповісти,
При кім заридати з великого жалю
За тим, що на нашій буйній Україні
Не чутно весільних акордів гейналю?

О Творче таємних хоромів всесвіта
Великий і в кожнім малім сотворінню!
У Тебе благаю молитвою ночі
Поради й потіхи в мойому терпінню!...

ЗІ ШКОЛИ.

Сирота.

Весіллям школа ґомонить,
Хвилює царство мрії,
Святою радістю горять
Обличчя молодії...

Полумям кляса спалахне,
То втихне на хвилину
Гляди: — а сходами жене
Професор на годину.

В руках тримає катальоґ
(У нім річні свідоцтва:) —
За хвилю вчуєш сміх і шльох
Малого парубоцтва.

Невдовзі сходи затремтять
І мури зашепочуть:
„Де ті збиточники летять,
Кудою так дрібочуть?“

„Гей, гей — у поле, на загін
Повітрям віддихнути,
Не всеж нам серед сірих стін,
Не все нам з вами бути!

„Чекають там мами на нас,
За нами всі аж плачуть;
Ох, як утішаться, як нас
З свідоцтвами побачуть!“

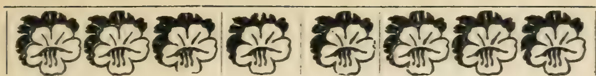
І затремтять, загомонять
Шкільнії казамати:
„Ой, та чи всякий з вас опять
Гадає повертати?“

Та цього вже ніхто з малих
Не вчує, не розваже,
Лиш сирота, сумний, за них
Усьо, усьо розкаже.

Бо він останній виходив
З навчальної кімнати,
Бо він на сходах заводив:
— „Ой де мій батько, матй“?...

Сумні акорди.

Дивлюся...

Дивлюся сонними очима
На синє небо зоряне
І чую пісню Херувима,
Що сяєвом зірок плине.

І чую тихі-тихі співи
Чудових, чарівливих зір.
Що криють маревом задуми
Верхівя диких, сонних гір...

І чую скорбнії акорди
Пречистих, серебряних хмар,
Що сон на душу навівають
І родять тихий сум і чар.

І чую, як тремтять зітхання
На моїх молодих устах,
Як рветься із грудей ридання
І губиться в лісах-полях.

А мої очі, що вдивились
В таємну даль чужих світів,
Святим огнем туги займились
За сном давноминулих днів.

Впали роси...

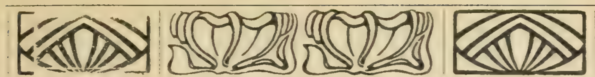
Впали роси на шовкові трави,
Впали срібні на пахучі квіти
Тай застили, гейби мої сльози,
Що на віях стали леденіти...

Чисте поле крилося імлою,
В діл хилилося колосся жита ..
Приклонив я голову в риданні,
Бо душа у мене сумовита.

Гей, піду я в луг над бистрі ріки
Тай на воду кину мої болі,
Пущу з вітром тугу мого серця,
Хай розвіється по чистім полі!

Хай загубиться в зелених травах,
У дубовім гаю хай заблудить,
Бо мені із нею лихо жити...
Може мою тугу хто й полюбить?

Вже чую легіт...

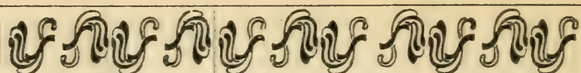
Вже чую легіт весняних вітрів
І перших квітів аромати...
Весно, весно! Спини чудовий спів,
Скажи твоїм квіткам вмірати!

Хай з лона твоїх всецілющих сил
На світ мороз і холод війне,
Бо аж тоді піде у край могил
Моя тоска: скорбот знамя незгійне.

Бо аж тоді мої чудові сни
Поринуть в край могил на віки,
Як мрії, що ростуть в часах весни,
У собі втоплять бистрі ріки.

Тодіж сказавби до життя: Засни!
Сказавби легко, без жалю, без муки...
А так не зможу призабути сни
Весняних днів... й ридатиму з розпуки!

Весняна ніч.

Лягла темінь на світ... В самоті
Я клонився зіркам у блакиті
І снував в душі сни молоді,
Збірав сльози пролиті...

Впала срібна роса на траву...
Я приляг до землі пригасити
Жар розкутий палкої душі,
Що рванулася жити...

Зазоріло... Зворушився світ,
Нісся гомін поранного гимну —
Яж у серці відчув міць життя
Невгомонну, нестримну!

Ох, як тяжко нераз...

Ох, як тяжко нераз у вечірню пору
Ляти сльози туги і жалю за людьми
З чистим серцем й ридати на згадку, що вмру
Сиротою самотним з гіркими слізьми.

Ох, як тяжко нераз слати щирий привіт
У нічній тишині до блакиту, до хмар,
Проклинати людей, їх думки і їх світ
І без них самотою любити той чар,
Що сміється до нас у хвилинах весни,
Що сумує нераз на устах у мерця,
Що тремтить сумом листя нераз в осени
І любовю на крилах коханки слівця!

Я линув...

На чистих підблакитних хмарах,
Повитий сяйвом зоряним —
Колисаний вітрами неба
І вкритий шовком багряним
З вечірнього проміння сонця,
Що визирало зпоза гір —
Я линув в безвісти всесвіта,
До неба, у блакить, до зір...

Нікого не було зі мною
Лише легіт моїх пісень,
Що розсипалися в просторах
Немов весною цвіт з вишень...
Ніхто не бачнв моє щастя,
Ніхто зі мною не радів,
Ніхто не знав, що в цю хвилину
Я відновлявся, молодів. .

Ходить смуток...

Ходить смуток під горою,
Трави чисті сльози ронять —
Верби плачуть самотою
Тай до долу віти клонять.

При долині тихі води
Поплили в далеке море —
А в саді вітрець заводить
Тай ридає моє горе.

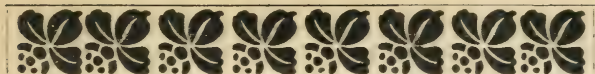

Вечір.

Ясний день буйного літа вітром хмари розігнав
І знеможений борнею у обіймах тьми конав.
Можне сонце відібрало в нього силу і красу
І кидало на прощання: „знов тобі їх принесу!“
Гомін соняшної пісні бором-лісом утікав,
Полем сум ходив, на травах срібні сльози витискав.
Дунув вітер із півночі, війнув тихий зпоза гір —
Похитнулись трави в полі, стрепенувся ліс і бір.
Війнув вітер із полудня й зупинився коло хат.
Прихилив до себе цвіти й забірав їм аромат.
Дмухнув вітер аж зі сходу і побіг у той город.
Де заслухались кохані в шум холодних, бистрих вод.
Небо крилося зірками. . Шелестів ячменем лан. .
А в саді, побіля хати, маячів дівочий стан.

Проклене ш...

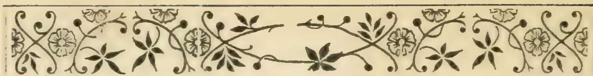
У краї забуття пішов нинішний день
І зівяв, наче цвіт, проминув гей мара —
З ним сконав чар ніжних і веселих пісень.
В душіж будиться дума трівожна, стара.

Проминув гейби сон мент веселих забав.
Відійшов в забуття підлий раб суєти.
Тихо совість бренить: Ти сьогодні сміявсь,
Завтра плакатимеш, будеш долю клясти!

Ти сьогодні гуляв й чар дівочих пісень
Ніс тебе до гори, до далеких тих зір —
Та не довго горітьме соломи вогень,
Що горів у піснях... Він погасне, повір!

І шляхом суєти ти зійдеш із гори
На падол скорбних сліз, на долину терпінь,
Проклене ш чар пісень, мент утіх, день мари,
Навіть спомин про них, навіть їхнюю тінь..!

Мені жаль...

Мені жаль співанок, що їх ніччу співала
Над моєю колискою Мати —
Мені жаль, бо Вона від журби помарніла,
І говорить, що буде вмірати...
Мені жаль...

Мені жаль тих хвилин молодечої мрії,
Що й мене цілували колись
Теплим леготом щастя і снами надії,
Бо вони вже давно розійшлись...
Мені жаль...

Мені жаль того цвіту, що з вихром понісся
У далекий, зморожений світ,
Мені жаль того щастя, що в мене вітало
У заранні моїх буйних літ —
Мені жаль...

Я люблю...

Я люблю сумерки понурі,
І темну, тиху ніч без звізд,
Самотніх птахів в лоні гнізд
Сполоканих дощами бурі.

Люблю стихійний сумерк днини,
Що сипле перлами роси
На всі поля, на всі ліси...
— І тихо-тихо вяне, гине.

Люблю тих птахів, що без сили
У гніздах мріють про вирій,
Що їм часи великих дій
Здорові крила надломили.

Дивлюсь, як крилами слабими
Даром в далекий рвуться шлях...
Бо й я, я сам, немов той птах,
Без сил, до сонця рвуся з ними...

Сестричці.

Спи моя леліє нерозвита,
Спи в колисці кедриновій —
Ой, моя колиска вже розбита
І не вернуть мої сни чудові.

Спи сестричко моя малесенька,
Яж співатиму пісні сумнії —
Не буди плачем старої Неньки,
Хай присняться Їй літа давнії!

Хай-же Їй присниться дівування,
Тихий вечір, зорянії ночі
І життя без журб, без горювання,
І розмови любії дівочі.

Спи моя сестричко, люлі, люлі!
Як заснеш — я піду в луг, над річку,
І для тебе щастя й долі в Бога
Я проситиму цілую нічку.

Вже йде нове життя..

Моє схвильоване життя пройшло
Без гомону, самітно —
За гори сонце юности зайшло
Так тихо, непомітно...

Згук моїх снів помалу притихав
Й полинув за вітрами —
Останній храм моїх надій упав,
Розбитий бурунами.

І йде нове життя: борня до сліз,
Змагання: в ньому слабне дух
І сила правди гине,

А я ніщо з собою не приніс...
А я марний, легенький, білий пух
На хвилях хуртовини!

І прийде година...

...І прийде година, коли я полину
У світ невгомонної пісні любови,
І грішну вселенну оставлю, покину!

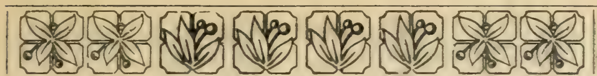
І прийде хвилина, що людські окови
Мойого бурливого духа понищить...
І вмру сиротою, без крику, без мови.

Тоді я душею взнесусь щораз вище
Над гамором світа, над гнівом, над болем...
ІУмру... а по мені лиш вітер засвище

піде гуляти городами й полем
І травам розкаже, що вмер я без долі,
Що вмер через людськії кривди і болі...

У заграві життя.

Я мріяв про щастя...

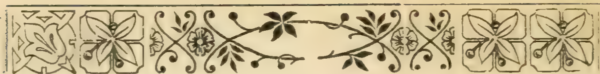
У пізну годину,
Як людськії стони печальні втихали
І гомін ридання блудив по пустелях —
У просторах світа зітхання дріжали.

I спали всі люде...
Втомили їх болі гіркі, невимовні,
Зломили змагання тяжкі, непотішні,
Повили їх мари ніжні, молитовні.

Лиш я сумовитий
Блукав самотою лугами, полями,
І думкою линув у даль безграничну
Крізь білі ворота цминтарної брами..

I мріяв про щастя,
Що тихим коханням в душі лебеділо
I плакало смутком вечірнього неба,
Тугою ридало, бажанням тремтіло..

Ходить вітер...

Ходить вітер по долині
І колише цвіти сині...

— — — — —

Ходить вітер по городі
Помаленьку, гейби злодій,
Й обіймає черемшину
Полегоньки, мов дівчину...

— — — — —

Блудить вітер біля хати
Й тиху мову травам каже:
— Гірко нічку ночувати
Як на серце туга ляже...

Скажи!...

Скажи, скажи — чому мені так сумно,
Чому так гірко на душі,
Чому мені без тебе світ — як трумно —
Тісний тай чорний — гей! чому? скажи!

Таємна міць німого горювання
Проїла мою грудь, як ржа...
Скажи. чи згадка на моє страждання
Тобі й тепер байдужна та чужа?

Скажи — чи слово мойого моління
Бог не почує до віка?
Чи Він не гляне на моє терпіння
Й не дасть мені тебе Його рука?...

Вечіровий смуток плаче...

Вечіровий смуток плаче
На верхівях смеречини —
Моя думка сумовита
Лине з вітром до дівчини.

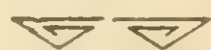
Посумніло, помарніло
Біле цвіття біля хати:
Чомже мила, не виходиш
Мою думку привітати?

Під закритими вікнами
Повсихали білі рожі:
Лягла мила спочивати
На білесенькому ложі.

Коло церкви стогне вітер,
При долині гнуться лози: —
Мила в ліжечку ридала
Й говорила через сльози:

„Ой не вийду, мій коханий,
Твою думку привітати;
Заказали мені рідні
Тебе навіть споминати.

Вечіровий смуток плаче
Над шумливою водою:
Гей, дівчино уродлива,
Я минуся за тобою ..

Як у полі зійде жито...

Як у полі зійде жито
Й розів'ються бози,
Заніміють при долині
Всі шумливі лози.

Бита стежка під їх віти
Поросте травою,
Їх останній легіт листя
Злине за тобою.

Шум зелених трав замовкне,
Всі цвітки повянуть,
Щебетання соловіїв
Втихнуть, перестануть...

А я піду, позриваю
Ті цвітки зівялі
І посію в чистім полі
Мої тихі жалі...

Як колись в садочок зайдеш...

Як колись на другу весну
У садочок зайдеш —
Там лиш спомини по мині
Між квітками найдеш.

Не здрігнуться сонні трави
І листки зелені
На розмови наші любі
І слова пещені.

Не зніметься понад нами
Пісня соловія,
Не розхилить на привіт нам
Пелюстків лелія.

Не шумітиме пшениця
На мужицькій ниві,
Не радітиме, що в світі
Люде є й щасливі.

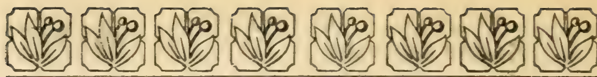
Не покриють твою косу
Білим квітом вишні,
Не прилинуть в наші душі
Спомини колишні.

І вітрець не приголубить
Нашеє кохання,
Не понесе під блакити
Любеє зітхання.

Не обівють нас імлою
Зорянії чари,
Почорніють у блакитах
Білі, чисті хмари.

Лиш сороки в своїх гніздах
Скорбно заскрегочуть
І берези над водою
Сумно зашепочуть...

Не забудь, не забудь!...

Як у тихих згадках, у хвилині задуми,
Ти мене помянеш, не забудеш,
І в мрійливий туман обівєш мою стать —
Не забудь, не забудь й заспівати
Тиху пісню жалю, німий гимн мого суму!

Спомин ясного дня, що вечірня година
Зі собою принесе, кохана,
Не забудь, не забудь привітати — й мене
У той мент помянути, згадати,
Як бездольного путника, блудного сина.

Як колись будеш там, де тінистії лози
Все шумлять-шевелять листочками, —
Не забудь, не забудь сісти в тіни їх віт,
Де так часто чекав я на тебе,
І згадати мій сум, мої болі і сльози!...

Я йду вже в чужину...

Я йду вже, кохана, я йду вже в чужину,
З душею сумною гей доля сиріт...
З чужини думками до тебе полину.
І пішлю вітрами до тебе привіт.

Я йду вже, кохана... чи чуєш, як смутно
Трава шелестить у твойому саду,
Як тихо цвіточки шепочуть в городі:
Я йду у чужину, я йду вже, я йду...

Чи бачиш, кохана, як там сумовито
Колишуться віти дрімливих беріз,
Де все ми сідали в холодній їх тіни,
Де ангел кохання розраду нам ніс.

Чи бачиш, кохана, що стежку, кудою
Ми разом ходили, вже криє трава,
Що пісня безжурніх, літких соловейків
Уже посумніла, змінилась, нова...

Чи чуєш, кохана, як в хвилях вечірних,
Хтось плаче в городі, по травах блука
І тінню крадеться у твою кімнату...
— Цеж біль мій нестримний, це моя тоска!
— — — — — — — — —

А як їхатиму, то розкажу слузі
Гнати коні помалу, поволі...
І поїду... Зніметься туман над шляхом
І розвіється з вітром по полі.

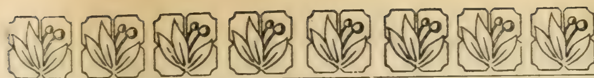
Але на роздоріжжі, де хрест похиливсь.
На коротку хвилину пристану
І на церков євяту, при котрій є твій дім,
Я відтіля з тугою погляну.

— — — — — — — —

Я поїду... Зніметься туман над шляхом
І розвіється з вітром по полі —
Й понесеться в степи мій тужливий псалом,
Затремтить проміж листям тополі.

Та чи вчуєш його хоч останній акорд,
Чи тебе розревнить його нута?
Чи зворушить тебе пісня мого життя
Така тиха, тужлива, забута?...

Я вмірав...

Я вмірав у заграві світання...
І ридав, рвав на собі волосся.
Молився.
На дворіж шелестіло колосся
Й соловій починав щебетання,
Будився.

Я вмірав на зімнятому ложі...
Мої рідні блудили по хаті
Мов тіни,
А на світі життя гомоніло,
А в городі розцвилися рожі
Й ясміни.

Я вмірав... а кріваві блакити
Займалися барвами днини,
Дріжали.
А в сусіда почалось весілля,
У сусіда у скрипки й клярнети
Заграли...

Я вмірав... У великім розбіллю
Мої груди точили терпіння
І муки.
А кохана дівчина в сусіда
Танцювала на гойнім весіллю
...З розпуки...

На підслухану нуту..

Полилися сльози гарячі та чисті
    На мої надії пречисті,
На моє кохання хмарне й сумовите,
    На щастя розбите...
На спомини ясні, на думи святії,
    Й літа молодії,
На сни мої тихі-сріблисті
    Полилися сльози гарячі та чисті..

Зміст:

